

رامین پرتو

تحولات تازه شبه‌جزیره کره نشان می دهد معادلات سیاسی وامنیتی شرق آسیاواردمرحله‌ای حساس شده است؛مرحله‌ای که در آن،هم‌زمان باافزایش تحرکات نظامی کره شمالی و جنوبی،نشانه‌هایی از تلاش بازیگران بین‌المللی برای احیای کانال‌های دیپلماتیک با پیونگ‌یانگ مشاهده می‌شود.در این میان، تصمیم سوئیس برای بازگشایی دفتر دیپلماتیک خود در پایتخت کره شمالی پس از بیش از شش سال وقفه،اهمیت ویژه‌ای دارد. سفر ایگنازیو کالسیس، وزیر امور خارجه سوئیس،به پیونگ‌یانگ و حضور او در مراسم بازگشایی این دفتر رانمی‌توان صرف‌آقذمی تشریفاتی دانست؛به‌ویژه آنکه این تحول در شرایطی اتفاق افتاده که تنش‌های نظامی دو کره افزایش یافته و دونالد ترامپ نیز بار دیگر از تمایل خود برای گفت‌وگو با کیم جونگ اون سخن گفته‌است،پرسش اصلی این است که آیا بازگشت سوئیس به عرصه دیپلماسی کره شمالی ناشی از سیاست مستقل برن است یا می‌تواند بخشی از تلاش‌های گسترده‌تر برای بازگرداندن پیونگ‌یانگ به میز مذاکرات باشد؟

بازگشت سوئیس به پیونگ‌یانگ

دولت سوئیس در اواخر اکتبر اعلام کرد ایگنازیو کالسیس برای انجام مذاکرات سیاسی و حضور در مراسم بازگشایی دفتر دیپلماتیک این کشور به کره شمالی سفر خواهد کرد.این سفر از ۲۹ اکتبر آغاز شد و مراسم رسمی افتتاح دفتر در ۳۰ اکتبر برگزار شد و کالسیس با انتشار تصویری از مراسم افتتاحیه در شبکه اجتماعی ایکس، این اقدام را فصل جدیدی در حضور سوئیس در پیونگ‌یانگ و گامی عملی برای تقویت گفت‌وگوی مستقیم با کره شمالی توصیف کرد.

اهمیت این تحول زمانی روشن‌تر می‌شود که به سابقه حضور سوئیس در کره شمالی توجه کنیم.برن از سال ۱۹۹۷ دفتری برای همکاری‌های بشردوستانه و توسعه‌ای در پیونگ‌یانگ داشت که عمدتاً در زمینه کشاورزی و کمک‌های انسانی فعالیت می‌کرد اما این دفتر در مارس ۲۰۲۰ و هم‌زمان با محدودیت‌های ناشی از همه‌گیری کرونا تعطیل شد. اکنون اما ماهیت حضور جدید سوئیس متفاوت است. دفتر تازه مأموریت سیاسی و دیپلماتیک دارد و هدف اصلی آن تسهیل ارتباط مستقیم با مقام‌های کره شمالی و پشتیبانی از مذاکرات دوجانبه است.

البته بازگشایی این دفتر به معنای تأسیس سفارتی مستقل نیست؛ زیرا مسئولیت رسمی روابط دیپلماتیک و کنسولی سوئیس تا کره شمالی همچنان بر عهده سفارت این کشور در پکن باقی می‌ماند. با این حال، استقرار نمایندگی دائمی در پیونگ‌یانگ امکان ارتباط مستمر با مقام‌های کره شمالی را فراهم می‌کند و مذاکرات کالسیس نیز

سوئیس در میانهٔ تنش‌های نظامی شبه‌جزیره، در کره شمالی دفتر دیپلماتیک افتتاح کرد؛

میانجیگری در فضای مه‌آلود پیونگ‌یانگ

موضوعاتی مانند از سرگیری رایزنی‌های دوجانبه، امنیت شبه‌جزیره کره و تحولات ژئوپلیتیکی را در برمی‌گیرد.

اما چرا سوئیس در چنین مقطعی تصمیم به بازگشت گرفته‌است؟ نخستین دلیل را باید در جایگاه سنتی این کشور در دیپلماسی بین‌المللی جست‌وجو کرد. سوئیس به دلیل سیاست بی‌طرفی و سابقه میانجیگری در منازعات بین‌المللی، ظرفیت ویژه‌ای برای برقراری ارتباط با طرف‌هایی دارد که روابطشان با قدرت‌های غربی با بحران مواجه شده‌است. مشارکت تاریخی این کشور در کمیسیون نظارت کشورهای بی‌طرف بر آتش‌بس شبه‌جزیره کره نیز این جایگاه را تقویت می‌کند.

دلیل دوم، خلأ ارتباطی میان کره شمالی و

سوئیس به دلیل سیاست بی‌طرفی و سابقه میانجیگری در منازعات بین‌المللی، ظرفیت ویژه‌ای برای برقراری ارتباط با طرف‌هایی دارد که روابطشان با قدرت‌های غربی با بحران مواجه شده و مشارکت تاریخی این کشور در کمیسیون نظارت کشورهای بی‌طرف بر آتش‌بس شبه‌جزیره کره نیز این جایگاه را تقویت می‌کند

ترامپ و تحرکات دیپلماتیک سوئیس

با وجود اهمیت سیاست مستقل سوئیس، نمی‌توان تحولات جدید را بدون توجه به رویکرد ایالات متحده و شخص دونالد ترامپ بررسی کرد.

رئیس‌جمهور آمریکا بار دیگر تمایل خود را برای دیدار با کیم جونگ اون مطرح کرده و از احتمال برقراری ارتباط مستقیم با رهبر کره شمالی سخن گفته‌است. ترامپ همچنان به رابطه شخصی خود با کیم استناد می‌کند و مذاکره با پیونگ‌یانگ را راهی برای مدیریت یکی از مهم‌ترین تهدیدهای امنیتی شرق آسیا می‌داند.

از این منظر، بازگشایی دفتر سوئیس می‌تواند برای واشنگتن اهمیت داشته باشد. ایالات متحده و کره شمالی از سال ۲۰۱۹ و پس از شکست نشست هائوی نتوانسته‌اند مذاکرات هسته‌ای خود را به مسیر مؤثری بازگردانند. اختلاف بر سر رفع تحریم‌ها در

دیپلماتیک خود قرار دارد با این اقدام در چارچوب توافقی محرمانه میان واشنگتن و برن انجام شده است. بنابر این، نسبت دادن این تحول به یک طرح سازمان‌یافته آمریکایی، بدون شواهد کافی، بیشتر یک فرضیه سیاسی است تا واقعیتی اثبات‌شده. با وجود این، هم‌زمانی تحولات قابل توجه است. ترامپ از احتمال دیدار با کیم سخن می‌گوید و واشنگتن همچنان برای احیای دیپلماسی با پیونگ‌یانگ ابراز تمایل می‌کند. از این رو، می‌توان گفت بازگشایی دفتر سوئیس به‌طور غیرمستقیم با فضای جدید تلاش‌های آمریکا برای ارتباط مجدد با کره شمالی هم‌پوشانی دارد، اما نمی‌توان آن را مأموریتی یابستی از سوی ترامپ دانست. حتی اگر واشنگتن از ایجاد چنین کانالی استقبال کند، ابتکار رسمی این اقدام متعلق به دولت سوئیس است.

سئول و نگرانی از تغییر معادلات امنیتی

در سوی دیگر این معادله، کره جنوبی قرار دارد؛ کشوری که بازگشت سوئیس به پیونگ‌یانگ را از منظر تلاش‌های خود برای کاهش تنش و احیای گفت‌وگوهای بین‌کره‌ای ارزیابی می‌کند. روابط دو کره در سال‌های اخیر به شدت تیره شده و پیونگ‌یانگ با بازتعریف کره جنوبی به عنوان یک دولت متخاصم، عملاً از سیاست وحدت دو کره فاصله گرفته‌است. استحکامات مرزی، مین‌گذاری و تهدیدهای نظامی نیز بر پیچیدگی این وضعیت افزوده‌اند.

از سوی دیگر، توافق اخیر سئول و برلین برای ارتقای روابط به سطح شراکت راهبردی پیشرفته و تقویت همکاری‌های دفاعی و امنیتی نشان می‌دهد کره جنوبی در حال گسترش شبکه همکاری‌های امنیتی خود با بازیگران اروپایی است. با این حال، این کشور همچنان از تلاش‌های دیپلماتیک برای کاهش تنش استقبال می‌کند؛ زیرا هر بار که ارتباطی جدید می‌تواند به جلوگیری از سوءتفاهم‌های نظملی کمک کند.

در مجموع، بازگشایی دفتر دیپلماتیک سوئیس در پیونگ‌یانگ را باید نشانه‌ای از تلاش برای شکستن انزوای ارتباطی کره شمالی دانست، نه لزوماً آغاز یک توافق بزرگ سیاسی. برن می‌خواهد با استفاده از ظرفیت بی‌طرفی خود کانالی پایدار برای گفت‌وگو ایجاد کند، واشنگتن نیز می‌تواند از چنین فضای برای تسهیل تماس‌های احتمالی با کیم بهره‌برد و سئول امیدوار است این تحرکات به کاهش تنش‌های نظامی منجر شود. با این حال، زمانه‌ای که اختلافات نپایان‌پذیر دربار به برنامه هسته‌ای، تحریم‌ها و امنیت منطقه‌ای پابرجاست، نمی‌توان از بازگشت قطعی دیپلماسی سخن گفت. اهمیت اقدام سوئیس در نهایت به این بستگی دارد که آیا حضور تازه این کشور از یک اقدام نمادین فراتر می‌رود یا به سازوکار عملی برای جلوگیری از تشدید بحران در شبه‌جزیره کره تبدیل می‌شود یا خیر.

بازگشایی دفتر سوئیس می‌تواند برای واشنگتن اهمیت داشته باشد، چرا که ایالات متحده و کره شمالی از سال ۲۰۱۹ و پس از شکست نشست هائوی نتوانسته‌اند مذاکرات هسته‌ای خود را به مسیر مؤثری بازگردانند و به همین دلیل احتمال دارد که سوئیس به یک مجرای دیپلماتیک میان این دو تبدیل شود

خبر

حمله پهبادی اوکراین به سه پالایشگاه نفت روسیه

الکساندر نوک، معاون نخست‌وزیر روسیه اعلام کرد که پس از مدتی وقفه در حملات پهبادی اوکراین به تأسیسات انرژی این کشور، این نهاد حاکم بر ارتش آزادی‌بخش خلق را- تقریباً از اعضای خود خالی کرده‌است. اکنون تنها دو عضو در این کمیسیون باقی مانده‌اند: خود شی جین پینگ و «ژانگ شنگ‌مین» مقام ارشد مبارزه با فساد در ارتش. ژانگ شنگ‌مین این هفته به عضویت دفتر سیاسی حزب کمونیست چین ارتقا یافت؛ عالی‌ترین نهاد رهبری حزب. او اکنون تنها نماینده نظامی در این نهاد را در رهبری است.

ترامپ و ونس گردهمایی‌های انتخاباتی را لغو کردند!

دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا و جی‌دی ونس معاون او چندین برنامه از پیش تعیین‌شده خود در سه ایالت را در روزهای پایانی کارزار انتخابات میان‌دوره‌ای لغو کردند؛ انتخاباتی که ممکن است به دست‌رفتن کنترل کنگره از سوی جمهوریخواهان منجر شود. به نوشته شبکه خبری سی‌ان‌بی‌سی، دو گردهمایی انتخاباتی آخر هفته در ایالت‌های کانزاس و فشرده ترامپ در انتخابات میان‌دوره‌ای

جهان نما

احتمال کناره‌گیری نتانیاهاو درازای نخست‌وزیری دوساله بن‌بست سیاسی تشکیل دولت اسرائیل پس از شمارش تمامی آرا

روز ۳۰ اکتبر (۸ آبان) کمیسیون انتخابات اسرائیل با اعلام نتایج نهایی انتخابات پارلمانی این کشور اعلام کرد که نه ائتلاف حاکم به رهبری بنیامین نتانیاهاو نه اردوگاه مخالفان به رهبری آیزنکوت نتوانسته‌اند اکثریت مطلق را به دست آورند.

در پارلمان آینده این کشور ائتلاف نتانیاهاو در مجموع ۵۳ کرسی و اردوگاه آیزنکوت در مجموع ۴۸ نماینده خواهند داشت. برای کسب اکثریت در کنست، ۶۱ کرسی لازم است. احزاب عرب با ۱۹ رای نقشی کلیدی ایفا خواهند کرد. نتانیاهاو پیش‌تر قاطعانه با همکاری با آنها مخالفت کرده بود و در میان مخالفان نیز ملاحظاتى در این زمینه وجود دارد. بر اساس آخرین گزارش‌ها هر تـزـوگ، رئیس جمهور اسرائیل، قصد دارد تنها پس از رایزنی با احزاب سیاسی این کشور در باره مأموریت برای تشکیل دولت تصمیم بگیرد. همچنین تایمز اسرائیل در این مورد نوشت: نتایج انتخابات اسرائیل بدون آنکه اکثریت لازم برای تشکیل کابینه را در اختیار هریک از دو اردوگاه اصلی قرار دهد، صحنه سیاسی این رژیم را وارد حمرله‌ای از رایزنی‌های دشوار کرده است؛ در این میان، احتمال حمایت احزاب عربی از دولت جایگزین، اختلافات میان احزاب مخالف و طرح تشکیل دولت ائتلافی با ریاست دوره‌ای بنیامین نتانیاهاو و گادی آیزنکوت، بر پیچیدگی معادلات سیاسی افزوده‌است. انتظار می‌رود احزاب رقیب در انتخابات اسرائیل روندی طولانی از رایزنی‌ها و مذاکرات با دیگر فرانکسیون‌ها را برای تشکیل کابینه جدید آغاز کنند؛ این در حالی است که هیچ‌یک از طرف‌ها نتوانسته‌اند اکثریت مورد نیاز، یعنی ۶۱ کرسی را به دست آورند. چنین سناریویی در انتخابات پیشین نیز رخ داده و به برگزاری دورهای مجدد انتخابات منجر شده‌است.

اردوگاه مخالفان که تاکنون ۴۸ کرسی به دست آورده، در مقایسه با ائتلاف حاکم با ۵۳ کرسی، از این نظر برتری دارد که می‌تواند به حمایت فهرست‌های عربی متوسل شود؛ فهرست‌هایی که در مجموع حدود ۱۹ کرسی به دست آورده‌اند و به نتیجه‌ای بی‌سابقه، رسیدند. با این حال، حاشیه‌هاو ائتلاف حاکم به رهبری بنیامین نتانیاهاو، نخست‌وزیر کنونی اسرائیل برای دستیابی به اکثریتی که امکان احداث حضور او در قدرت را فراهم کند، محدود به نظر می‌رسد. البته، ویدی او ردن مخالفان به حمایت احزاب عربی نیز با دشواری‌هایی روبه‌رواست و با مخالفت بیشتر احزاب این اردوگاه به‌جز حزب دموکرات‌ها مواجه شده‌است.

قرار است اسحاق هر تـزـوگ، رئیس‌جمهور اسرائیل، هفته آینده رایزنی‌هایی را با احزاب مختلف آغاز کند و پس از آن، مأموریت رسمی تشکیل کابینه را به بنیامین نتانیاهاو یا گادی آیزنکوت واگذار کند.

هر تـزـوگ روز چهارشنبه گفت: «باید تمام تلاش خود را به کار بگیریم، به‌ویژه پس از رویدادهای روز گذشته، تا از برگزاری دور دیگری از انتخابات جلوگیری کنیم؛ بنابراین، انتظار دارم هر کسی که به اینجا می‌آید، با ذهنی باز حاضر شود».

یائیر گولان، رئیس حزب چپ‌گرای دموکرات‌ها، در نخستین مصاحبه خود پس از بسته شدن صندوق‌های رأی در شب گذشته اعلام کرد که قصد دارد امروز پنجشنبه با سه تن از سران احزاب دیدار کند تا درباره تشکیل کابینه گفت‌وگو کنند؛ او هویت این افراد را افاش نکرد. روزنامه «تایمز اسرائیل» نیز فاش کرد گادی آیزنکوت، نامزد برجسته مخالفان و رئیس حزب یشار و یائیر لاپید رئیس اپوزیسیون رژیم صهیونیستی از جمله این افراد هستند.

گولان بخشی از ائتلافی متشکل از چهار حزب مخالف صهیونیستی است و در میان رهبران این احزاب، تنها کسی است که به‌صراحت از پیوستن به ائتلافی شامل احزاب عربی حمایت کرده‌است.

گولان در گفت‌وگو با گفت: «امیدوارم تا روز یکشنبه با همه آن‌ها دیدار کنم». او در پاسخ به پرسشی درباره اینکه آیا او بنگدور لیبرمن، رئیس حزب «اسرائیل خانه ما»، نیز از جمله افرادی است که قرار است امروز پنجشنبه با آن‌ها دیدار کند، سکوت کرده و از افشای نام‌ها خودداری کرد.

گولان افزود تشکیل کابینه برای رسیدگی به نگرانی‌های امنیتی، متوقف کردن اصلاحات قضایی موردنظر دولت کنونی و امیدبخشیدن به جوانانی که «از خود می‌پرند آیا اصلاً تمایلی به زندگی در این اراضی را دارند یا خیر»، به ضرورتی انکارناپذیر تبدیل شده‌است.

از سوی دیگر، شبکه ۱۲ اسرائیل گزارش داد که او بنگدور لیبرمن، رئیس حزب «اسرائیل خانه ما»، ارتباطات خود را با شرکای خود در اردوگاه مخالفان قطع کرده و به نفتالی بنت و گادی آیزنکوت پاسخ نمی‌دهد.

این شبکه اعلام کرد لیبرمن تحت هیچ شرایطی به دولتی به ریاست نتانیاهاو نخواهد پیوست و از تشکیل دولت اقلیتی که از حمایت احزاب عربی بر خوردار باشد نیز پشتیبانی نخواهد کرد.

بر اساس گزارش این شبکه، لیبرمن در نتیجه این شرایط، به راهبرد همیشگی خود در چنین موقعیت‌هایی باز خواهد گشت؛ یعنی انتظار کشیدن.

در همین حال، احزاب عربی آمادگی خود را برای حمایت از دولتی به رهبری مخالفان با هدف برکناری نتانیاهاو و ائتلاف اعلام کردند.

یوسف جبارین، رئیس فهرست مشترک کر عربی، در گفت‌وگو با خبرنگار فرانسه گفت: «با توجه به شرایط سیاسی موجود، به‌ویژه ادامه جنگ در غزه و شهرک‌های کرانه باختری، امکان آن را نمی‌بینیم که بخشی از ائتلاف دولت اسرائیل باشیم».

وی افزود: «ما برای برکناری دولت، ممکن است از یک دولت جایگزین از بیرون حمایت کنیم».